

ARISTÒTIL

8 – Aristòtil parteix del Platonisme:

Semblances:

- Organització del saber (El saber dels polítics)
- Realitat física (Només veiem obres)
- La naturalesa de l'ésser humà (ànimes)
- Qüestions ètiques i polítiques

Diferències:

- **Teoria de les idees:** El món de les coses és l'autèntica realitat
- **Teoria del coneixement:** Admet la validesa dels coneixement sensible com a punt de partida de tot coneixement.

Realitza estudis del món animal amb investigacions **empíriques** Segons Plató aquests estudis pertanyien a l'opinió, no a la ciència (no vàlides).

- **Plató :** la ciència és el conjunt de tots els sabers
- **Aristòtil:** la ciència és el coneixement de tots els aspectes de la realitat (inclou la realitat sensible). Entre les ciències més importants destaca:

9 – LA FILOSOFIA PRIMERA (METAFÍSICA)

La filosofia és la ciència que s'encarrega d'estudiar l'ésser com a tal, és a dir, el que és comú en tots el éssers.

9.1 – Ésser Aristotèlic: concepte de substància i accident.

- Ésser: **allò que neix i mor.** No accepta que ésser és només el terme oposat al no-ésser a diferència de PARMÈNIDES i PLATÓ. Ésser és un concepte únic i aplicable a totes les coses de l'univers, doncs *totes les coses són.*
- Allò que existeix són els éssers singulars que estan formats per:

Sòcrates és savi.

- **SUBSTÀNCIA:** allò que existeix per ell mateix i no en un altre. *Essència de cada cosa.*

Ex: aigua, aire terra i foc i els seus compostos. Sòcrates.

– **ACCIDENT:** allò que existeix en la substància, aquelles causes que el fan únic i singular. Savi

9.2 Ésser aristotèlic: ésser en acte i ésser en potència.

– **Ésser en acte:** (energia, entelèquia)allò que un ésser és de fet arbre

–**Ésser en potència:** (dynamis) capacitat d'esdevenir quelcom que encara no és però que pot ser. Llavors.

- Apareix el concepte del moviment: pas de l'ésser en potència a l'ésser en acte.

10- EXPLICACIÓ DE LA NATURA

Natura: *Comprèn tots els éssers naturals dotats de moviment.* Desenvolupa la seva explicació en la física. L'estudi de la natura el fa a partir de les causes que produeixen els fenòmens naturals. Així apareix el concepte de causa.

10.1- Teoria de la causa.

Pren com a model el procés de producció humana

1)Causa material: substància: allò de què alguna cosa és feta.

Carn, pell, ossos....

2)Causa formal: essència o forma: allò que a que una cosa sigui el què és i no una altra cosa. Home alt, baix, prim gras...

3)Causa eficient: agent o productor d'una cosa

4)Causa final: allò que mou la gent a actuar.

10.2 Teoria hilemòrfica

segons aquesta teoria qualsevol ésser està format de:

matèria (hilé) No són realitats separades sinó dos aspectes diferents que la nostra ment és capaç de distingir en les coses.

forma (morfé)

–Aristòtil diu que forma és més natura que matèria perquè:

- la matèria és pura passivitat (simple capacitat de rebre formes)
- la forma és en acte, actualment.
- **Teoria teleològica o finalista:** tot tendeix al seu propi fi.

10.3 Anàlisi del moviment

Canvi o moviment: qualsevol variació formal del éssers. Perquè el canvi es produeixi calen tres principis:

- matèria o substrat: allò que permanenceix durant el canvi
- privació d'una forma: allò que no es té però es pot adquirir
- forma: allò que s'adquireix

LLAVOR PLANTA FORMA DE PLANTA

Moviment: procés dinàmic entre potència i acte: *el pas de la potència o possibilitat a l'acte o realitat*

UNIVERS ARISTOTÈLIC

COSMOS

No – ésser

Ésser en potència

Ésser en acte

TIPUS DE CANVI

SUBSTANCIAL

Generació

Corrupció

Naixement d'un nen

Combustió d'un tronc

ACCIDENTAL

Alteració

(canvi qualitatiu)

Augment o disminució

(canvi quantitatiu)

Desplaçament

(canvi local)

Canvi de color d'un camaleó

Dilatació de les vies del tren

Moviment de la lluna al voltant de la terra.

Primer motor

MÓN SUPRALUNAR

(sense corrupció)

èter

MÓN SUBLUNAR

(canvi corrupció)

foc, aigua, terra i aire